

Redacțiunea, Administrațiunea
și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare, Târgul
Inului Nr. 30.
Trasori nefrancați nu se primesc.
Manuscrisurile nu se restituie.
Birourile de anunțuri:
Brașov, piața mare, Târgul
Inului Nr. 30.
Anunțurile mai primesc în Viena
E. Koss, Haasenstein & Vogler (Otto
Maas), H. Schalek, Alois Herndl, M.
Dukas, A. Oppalik, J. Donnberg; în
Budapesta: A. V. Goldberger, Ek-
khard Bernat; în Frankfurt: G. L.
Dawes; în Hamburg: A. Steiner.
Prețurile inserțiilor: o serie
carmon pe o coloană 8 or. și
10 or. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a III-a o
serie 10 or. v. a. sau 30 bari.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANULU XVI.

„Gazeta” este în să-careci
Abonamente pentru Austro-Ungaria.
Pe un an 12 fl., pe șase luni
5 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumără la toate oficiile
poștale din intru și din afară
și la dd. colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
a administrațiune, piața mare,
Târgul Inului Nr. 30 etagiul
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or.
Cu dușul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Ună exemplară 5 or. v. a.
sau 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 183.

Brașov, Vineri, 20 Augustu (1 Septevre)

1893.

Procesul pentru „Replică”.

Clușiu, 18 (30) Augustu.

(Raportu specialu alu „Gaz. Trans.”)

Clușiu! De unu șirt de ani încocoș
producțiunea acestui nume nu pôte să des-
tepte în inima Românilor, decât înteme-
iata convingere, că aici se făuresc de or-
genele justiției unguresci planurile infernale
și utozate, cum prin procese și osende ne-
drepte leaderii kulturegyletiști de aici să
inapăimente, să terorizeze și să sdrobescă
pe toți acei fii din poporul nostru, bătrâni
și tineri, cari au curajul de a-și ridica vo-
cea intru apărarea drepturilor noastre încâl-
este. Mai ales contra pressei române și a pu-
blicațiilor române politice, guvernul un-
gurescu cu toate organele sale a pornit o
strașnică gonă de câți-va ani, bine știind
elt, că criticele amare și drepte, ce le face
presa noastră națională, demasoă cu multu
efectă politica perfidă maghiară și arată lu-
mei în totă golătatea ei primejdia ce ame-
nintă chiar existența statului din partea
partărilor „ideii de stat unitar maghiar”.

Și se putea ôre, ca din incidentul per-
tractării finale în procesul pentru „Replică”
tinerimei universitare din Austro-Ungaria,
organele justiției maghiare să se ridice mai
pe sus de patimă și ură de rassă, să se
lapede de vechiul lor obicei? Nu! Acosta
amă constat-o din nou ađi, când, cu multă
măhnire trebuie s'o spunu, s'a datu pe față
în modulul celu mai grosolanu, că atunci,
când e vorba de-a se judeca asupra culpa-
bilității seu mai bine dicit a neculpabilității
unui Român, în afaceri politice, aceste or-
gane nu măsură cu cumpăna dreptății și a
legalității, ci cu cea a patimei și urei de
rassă.

Înainte de-a începe espunerea fidelă
a celor petrecute ađi până la ôrele 5 d. a.
în faimosa sală de pertractare din „palatul
Blasffy”, am aflatu de bine a accentua
aceste.

Pe la ôrele 7 și 1/4 numerosu publicu,
mai ales Român din locu, din apropiere
și depărtare, se afla înaintea intrării salei
de pertractare. Se svonia încă de ieri, că
bilete de intrare nu se voru da. Ca motivu

se aducea afurisita coleră. Și într'adevăr,
că afară de 8 bilete pentru țiaristi, nu s'au
impărțitu, decâtu foarte puține bilete, der și
aces ea mai numai privilegiaților kultur-
egyletiști, și numai cu multă greutate abia
șese Români au fostu puși în pozițiunea de-a
intra la pertractare. Printre aceștia și o
damă, amabila soția a d-lui Drd. Aurel C.
Popoviciu.

La ôrele 8 și 1/4, cei ce aveam voia,
amă intratu. D-lu A. C. Popoviciu, acusată,
a fostu adusu cu escortă de haiduci. Pre-
sentă era și alu doilea acusată, d-lu Nico-
lau Romanu, fostu comptabilu la „Institutul
tipograficu”, ađi domiciliatu în Bistrița.
Ala treilea acusată, d-lu Eugen Brote, era
absentă, oaci petrecendă d-ra în străin-
tate, nu 'i s'a pututu înmăna citațiunea pen-
tru țina pertractării. Ca apărători ai acu-
saților s'au insinuat și erau de față d-nii
Dr. St. Petroviciu, I. Rossu Șirianulu, (d-lu
Dr. G. Triponu nu s'a pututu presenta) apoi
distingii și generosi advocați și conducători
slovaci Paul Mudron și Miloș Stefanovi-
ci. D. Mudron e unu bărbatu mai înaintatu în
etate, statură mijlocia, barbă scurtă tunsă,
părul argintiu, față simpaticu, priviri pē-
trundătoare. D-lu Miloș Stefanoviči, bărbatu
cu figură impunătoare, blondă, față foarte
simpaticu, în priviri cu espresiunea unei
deosebite inteligențe și energii.

Diarele române reprezentate: „Gazeta
Transilvaniei” prin d-lu Traianu H. Popă,
„Tribuna” prin d-nii universitari Vartică și
Bohățielu. Reprezentate erau și cele trei
foi locale maghiare.

Tribunalul e compus astfel: Szűsz
Bela, președinte; Csizsér Károly și Reinhold
Olivér juđi votanți. Notari: Budaș Elemér
și Jekely Aladár. Acusatoru: Dr. Jeszenszky
Sándor, procuroru. Tălmaciu: Lehman.

După ce tribunalul, acusații, apără-
torii și acusatorul își ocupă locurile, pre-
ședintele predă în scurte cuvinte obiectul
pertractării: procesul pentru agitațiunea de
naționalitate. Se dă apoi cetire listei nu-
melor celor 36 jurați (dintre cari sunt
a se sorti 12 și doi suplenti, a acusaților,
apărătorilor și acusatorului publicu).

Procurorul: luând spre sciință, că
acusatul Eugen Brote este absentă, pe-

trechendă în străinătate, propune ca cu toate
acestea tribunalul să decidă ținerea neim-
pedeată a pertractării finale.

Președintele: enunță, că pertractarea,
cu totă absența acusatului Brote, se pôte
ține.

Acusații sunt provocați a-și numi apără-
torii. Acusatul A. C. Popoviciu declară, în
limba română, ca apărători ai săi pe d-nii
Miloș Stefanoviči și St. Petroviciu, ér acusa-
tul N. Romanu pe d-nii Paul Mudron și
I. Rossu Șirianulu. În urma acosta se des-
fășură o scenă, ce produce senzațiune și
iritațiune.

Președintele susține, că acusații n'au
dreptu de a-și numi, decâtu numai unu apără-
toru, provocă der pe acusați să procedă
astfelu.

Miloș Stefanoviči: D-le președinte:
Onoratu tribunalu, ca judecătoria de pressă!
'Mi iau permisiunea de-a țice câteva cu-
vinte în afacerea acosta foarte esențială pen-
tru decursul și rezultatul pertractării de
ađi. Procedura, la care îndrumă d-lu pre-
ședinte pe oliciții mei, departe de a-o a-
proba, nu pctă decâtu s'o reprobă cu totă
puterea cuvântului. Nu este acesta primul
casu în Ungaria, că unu acusată își ia doi
apărători. (Președintele intrerupe pe vor-
bitoru) Praxa acosta este nu numai dreptă,
ci și legală. Vă veți aduce aminte, că în
procesul d-lui Hurban Vajansky, pertractat
anul trecut în Pojnu, au figuratu doi apărători:
eu și amiculu meu Mudron, și nimeni n'a făcutu
nici o excepțiune contra acosta. Ei bine, întrebă,
că în Clușiu se pune în practicu altă procedură
justițiară? Și mai întrebă, că pe ce s'ar pôte
basa ficțiunea, că ceea ce are valôre și e
neosepționat în Pojnu, să fiă excepționa-
tat și să n'aibă valôre în Clușiu? Asta
cu atât mai virtosu, că este vorba aici
de o chestiune foarte importantă, de proce-
sul pentru „Replică”, agitată deja de-
aprope unu an de țile în pressă și prin
instrucțiuni. Afară de acosta, nu este lege,
care ar pôte denega unui acusată dreptul
de a-și numi doi, trei seu și mai mulți apără-
tori. Rogu der pe d-lu președinte să nu
ne facă greutăți în privința unui lucru atât
de justu și lămurit.

Paul Mudron: declară din parte-i, că
se alătură cu totă hotărârea la cele espuse
de d-lu Stefanoviči.

Acusatul A. C. Popoviciu: D-le pre-
ședinte, Onoratu tribunalu! Față cu cele
desfășurate de d-lu apărătoru Miloș Stefa-
noviči, nu pôte decâtu să declară și eu
din parte-mi, că insistă pe lângă dreptul
de-a avé doi apărători. În totă lumea cultă,
în toate statele civilizate, acosta praxă justă
și întemeiată se respectă cu sfințeniă. De
esemplu vă aducă Franca, România etc.
unde o persoană acusată are voia de a-și
numi ori și câți apărători, ba la procese
de natura celui de ađi se insinua cei mai
distingii bărbați ca apărători, chiar în vir-
tutea datoriei morale.

Președintele, cu toate aceste espuneri
intemeiate, declară, că acusații nu-și pôte
numi decâtu numai câte-unu apărătoru. Pro-
vocă deci pe acusați să-și alegă câte-unu
apărătoru.

Acusatul Popoviciu numesce pe Dr.
Petroviciu, ér Romanu pe Mudron.

Miloș Stefanoviči: On. tribunalu! Nu
pôte decâtu ca fără de nici o rezervă să
dau espresiune adâncei mele indignațiunii
pentru acosta procedere nedreptă și revol-
tătoare. Eu sunt advocat cu diplomă, in-
scris în camera advocațială, și am veni-
tu aici, ca să apăr o causă mare și
dreptă; cum mi-s'ar pôte așa dără denega
acestu dreptu, vătămându-se tot-odată și
calitatea ocupațiunii mele în viața publică
a statului? Protestez din totă sufletulu în
contra acestei arbitrare procederi și nu
hesitez a declara, că voiu pleca cu impresi-
unea adâncă, că aici nu e normativă drep-
tatea, ci arbitriulu.

Cuvintele acestea au produs unu ecou
puternicu în asistenții români, mai ales
atunci, când d-lu Stefanoviči, a părăsit lo-
cul de apărătoru.

Protestarea energicu a distingului ad-
vocat slovac însă nu s'a sfințit cu atât.
Furiosulu procuroru Jeszenszky i-a sârit
scânțea în nas și ațfătu cu pârjolul s'a
sculat delu locu-i și cu multă ură și pa-
timă a cerut delu președinte „să cheme la
ordine pe d-lu Stefanoviči”, eventualu „să
pună pe haiduci a lă scote din sala de per-

FOILETONULU „GAZ. TRANS.”

Consciul de vina sa.

— Novela criminală de Paul Blumenreich. —

(8) (Urmare).

IV.

Strugurii se oceau, o aromă dulce
umplea valea și còstele. Era o toamnă mi-
nunată, după cum e foarte adeseori în Ger-
mania sudicu.

Sòrele e acum constantă. Elu nu mai
ascunde furtuni și schimbarea repede a
temperaturii. Căldura nu mai e înăbușitoare,
pòmele còpte te invită dintre frunzele în-
galbinite — ah, ce frumosă e lumea!

Și Leopoldu Dahlmann, care trecea
printre vița de viiă, luminată de sòre,
simți ca și când ar exista numai ómeni
fericiți.

Ori-unde se oprea trenulu — și acosta
se întâmpla totu la țece minute — se îm-
bulzeau turisti și călători de ferii. În totu
loculu sta trenulu mai multă, ca cum era
prescriu și elu, căruia îi era atât de grabă
ca să plece, simția la fiă-care oprire o
agurare.

Sârmanulu Dahlmann nu se putu bu-
cura de toamna frumósă. Elu călătoria di-
rectă prin valea Rems, unde i se oferea
must și vinu nou. Der elu nu avea poftă.

În inima sa era infipt unu cuțitu cu
două tășuri: elu n'a pututu să scape pe
Bolten dela ursita fatală — bietulu omu fū
osânditu la închisòre, luându-se în conside-
rațiune motive atenuante! Și sârmana co-
pilă, care nu presimția nimic — ce mi-
siune înfricoșată avea elu asupra-și!

Da, elu era atât de tristă acum,
elu, care până acum a fostu atât de feri-
citu și mulțămitu în activitatea sa modestă,
în loculu de onòre, deși era desmoștenit,
câci la ce servia decepțiunea? Tinăra și
incântătoare fință îi se furișase în inimă.
Totu ce era frumosu, veselulu în lume, era
Ella Bolten.

Și acum să-i facă împărțășirea înfri-
coșată! Ah, la acosta nu cuteza să se gâ-
dăscă.

Când președintele juraților, însuși
adâncu mișcatu, anunță, că acusatulu a
fostu vinovat de înduplecarea la sperjuriu
și când după aceea bunulu președinte alu
tribunalului ceti sentința, acosta fū o pu-

ternică șguditură pentru bietulu, care sta
pe banca acusatilor. Se vedea cum tre-
mura, cum se clatina, cum în fine se ridică
și părăsi sala printre doi servitori ai tri-
bunalului, cu pași firmi.

Bolten refusase sfatul apărătorului
seu, de-a insinua nulitate în contra sentin-
ței seu de a cere grațiu dela regele. Elu
ceru, ca să-și încopă imediatu pedepsă.

Și acum Dr. Dahlmann era pe drumu,
de a-i spune ei: „Tatálu D-tale mă trimite
la D-ta — tatálu D-tale, care stă în tem-
niță.” Era ceva îngrozitoru, era aproape
peste puterile sale!

Der una era și mai înfricoșată și mai
sfășuitoare de inimă: putu elu, ca advocat
se peșescă mâna fiicei unui condamnat
pentru înduplecare la sperjuriu?

Unu comerciantu, unu artistu, unu
lucrătoru o putu face acosta, nu însă elu,
Dahlmann, în pozițiunea sa. Să renunțe la
cariera sa, de bună voia se părăsescă lo-
culu câștigat cu atâta trudă și necasuri...
Și apoi?

Firesce, că Ella era bogată, era unica
fiică a unui omu, care posedă aproape unu
milion. Nimenea nu o scia mai bine acosta,

ca Leopoldu Dahlmann, care administra
acosta avere. Atunci însă ar fi trăit nu-
mai din banii ei, der nici acosta nu mergea.

Pentru prima ôră, de când murise un-
chiulu Soberski, murmură tinêrul în con-
tra testamentului seu ciudatu. Înca nu era
de 30 de ani, der chiar decă i-ar fi rămas
o sumă mai mică, ce ar fi făcutu cu
acosta?

Așa ori așa — trebuia să-și ia rămas
bun delu dânsa, der acosta ideii ilu chi-
nuia foarte mult. De când sta atât de
aprope de tatálu ei, se simția și elu ali-
pitu de ea. Der — trebuia să sfârșescă!

Aici în valea acosta liniștită domnea
o viață veselă, caci în totu loculu erau
ocupati cu culesul viilor. Și Ella era ve-
selă. Ea sârea pe treptele vilei. Și Bello,
causa nevinovată a nenorocirii tatălui ei,
sârea veselă înaintea ei. Tatálu ei profe-
țise bine, ea se simția bine, foarte bine
aici.

Firesce, că vedendă pe Dahlmann,
deveni seriósă. Ce scire importantă dela
tatálu ei avea să primescă, fiindcă d-lu
doctoru venise până aici? Și totuși se bu-
cura. Cu ce intimitate și fidelitate ilu privea
în ochi.

tractare" — ca astfel să se adeverescă în modul cel mai eclatant corectitatea cuvintelor de pe pagina 38 a „Replicei": „Drepturi nu există în Ungaria, decât pentru Maghiari!"

Se procedează apoi la constituirea Curții de jurați. Se citește o listă de 36 persoane, între care și distinsul avocat român din locu d-lu Dr. Aurel Isac. Procurorul Jeszenszky, la provocarea președintelui, dăcă el și apărătorii ridică vre-o excepție contra persoanelor de pe această listă, dăcă îl ține pe toți capabil în sensul legii de-a pronunța un verdict, își rezervă însă dreptul de-a ridica excepții — dăcă va fi sortat — contra uneia dintre aceste persoane (d-lu Isac, de sigur — Raport.)

Apărătorul Dr. Petroviciu cere cuvânt și declară, că aproape toate persoanele, cari figurează pe listă, sunt preocupate politicesc și prin urmare nu le ține capabile de-a pute judeca conștient și de-a pronunța un verdict just.

Provocați fiindu acușaii de-a se declara, dăcă voescă ori nu să se folosescă de dreptul de respingere, ei dăcă nu!

În urma acăsta la orele 10 abia se constituie Curtea cu jurați sortându-se următorii locuitori din Clușiu, toți Maghiari: Pál Gyula, Hanko Károly, Schlauf Gyözö, Körösi Jozsef, Horácsik János, Eöry Tivadar, Dr. Akoncz Károly, Gajzgo Mano, Gabányi Endre, Dr. Lehner Károly, Dr. Groisz Béla, Mesko Miklos. Suplenți: Kovacs Ferencz, Dr. Gergely Albert.

Urmăză un incident interesant. Președintele provăcă pe jurații, cari n'au fost sortai, să părăsescă sala. Toți jurații provocați se opun dăcându, că la o pertractare publică au drept de-a asista. În consecență apărătorul Petroviciu cere admiterea în sală a publicului de-afară, dăcă fără rezultat.

Se face naționalul acușaiilor. Drd. Aurel C. Popoviciu, originar din Lugos, domiciliat actualmente în Sibiu, e de 29 ani. gr. or., căsătorit, are copii, are avere, n'a mai fost niciodată pedepsit, ocupațiunea: ascultător în școlile medicale. Al doilea acusat Nicolau Romanu, nascut în Bükös, actualmente stabilit ca contabil în Bistrița, gr. or., necăsătorit, are puțină avere, n'a mai fost pedepsit.

Sfârșindu-se formalitățile aceste, președintele provăcă în tonu aspru atătu apărătorii, cătu și pe acușaii, ca în decursul pertractării să respecte legea, să fiă cu moderațiune, ăr pe public să fiă liniștit.

Paul Mudron: On. tribunalu, d-le președinte! Am să fac o propunere de mare importanță pentru acăstu proces. Clientului meu N. Romanu i-s'a imănat citațiunea numai Sămbăta trecută. Acăsta este o împrejurare, care lovesce direct în lege, sciutu fiind, că în procese de acăstfel de natură citațiunea trebuie să fiă imănată acusa-

tului cel puțin cu 8 zile înainte de pertractare. Și să nu trecă cu vederea On. tribunalu, că față cu clientulu meu este pusă în perspectivă o pedepsă până la 5 ani. Avăndă dăcă în vedere, că clientulu meu din cauza scurțimei timpului nu s'a putut pregăti cum se cade, și avănd în vedere, că citațiua nu i-s'a imănată la timp, ceru amănarea pertractării finale în acăstu proces și rog a se fixa unu altu terminu.

Contra dăcându procurorul, tribunalulu se retrage și aduce hotărârea, că pertractarea trebuie să se întempe acum, deorece acușaii ăr fi fost avisați la timp.

Apărătorul Dr. Petroviciu cere ca acusatulu Popoviciu să nu fiă considerat ca prisioner, deorece dănsulu n'a fost în închisore preventivă și prin urmare să i-se dea posibilitatea de-a se apăra ca persoană pusă în libertate. La acăstea procurorul, răspunđndu, atacă pe d-lu Petroviciu în capabilitatea funcțiunei sale. Dr. Petroviciu respinge cu efect acăsta ofensă necalificabilă a procurorului, precum și competența lui de-a da lecțiuni apărătorilor.

Președintele enunță, că acusatulu Popoviciu se pöte apăra ca persoană liberă și în sală ilu consideră ca persoană liberă, tribunalulu însă își rezervă dreptulu, ca după aducerea sentinței să se pronunțe, dăcă acusatulu pöte fi ori nu considerat ca pus în libertate.

Se dă apoi cetire acului de acușaii, care durează aproape o oră și jumătate, după care președintele intrăbă pe acușaii, dăcă voescă să aducă înainte vre-o cestiune premergătoare.

Acusatulu Popoviciu: D-le președinte! On. Curte cu jurați: Din cetirea acului de acușaii am primit impresiunea, că elu este redactat cu multă unilateralitate și patimă și constat, ca unu fapt caracteristic, că acăstu act de acușaii pune într'o lumină absolut falsă părțile incriminate ale „Replicei". Atătu am voit să constat.

Procurorul Jeszenszky: Acusatulu n'are nimic de-a face cu acăstu de acușaii, pasagele incriminate sunt aduse în traducere fidedemă după textulu germanu alu „Replicei"

Se dă apoi cetire acelor capitule din „Replică", cari cuprind pasagele incriminate. Cetirea acăsa ține dela orele 12 și 1/2 până la orele 5 d. a. o'o intrerupere de 1 1/2 ore.

În ședința de după prăndu, președintele admoniează în tonu bruscu pe apărătorulu Dr. Petroviciu, pentru-că a tras la indoială capabilitatea juraților de a aduce un verdict conștient.

Raportor.

Telegramă specială a „Gaz. Trans."

(Dela raportorul nostru specialu).

Clușiu, 31 Augustu. Eri s'era s'au sulevat mai întâi întrebări finan-

ciare cu privire la „Replică"; urmăză pledoariile acusatorului publicu și a apărătorilor. Procurorul Jeszenszky acusă în modu tendențios „Liga" și societatea din România, insultă totu ce e românesc, pledoaria lui geme de minciuni. Acusatulu Aurel C. Popoviciu răspunde energicu, apărea avocatului Dr. Mudron este obiectivă în toate părțile ei și sdrobotore. Jurații se retrag după pledoarii, ca să-și dea verdictulu. Aurel C. Popoviciu și N. Romanu sunt declarați vinovați. Pe basa acăstui verdictu tribunalulu a osendit pe Aurel C. Popoviciu la patru ani închisore de stat și 500 fl. amendă, ăr pe N. Romanu, fostu contabilu alu institutiunei topograficu, la unu anu închisore de stat și 200 fl. amendă. Popoviciu iu pus în libertate pe lângă o garanțiă de 5000 fl. Maghiarii făcură ovațiuni procurorului și tribunalului. Pertractarea s'a finit abia la 4 ore dimineța.

CRONICA POLITICA.

— 18 (30) Augustu.

„Pesti Naplo" își ia avântulu de a scrie unu articulu de fondu din incidentulu refuzării premiului de 200 cor. pus de Jokai și destinat pentru învățatorulu român Dragoesou. Căea ce scriitorulu, care trăese în relațiuni modeste, a adunat cu cruțare, ca să facă serviciu lăptirei culturai năstre naționale, învățatorulu „distins" a refuzat. Dragoosin (?) Gyorgve e numele acelu erou de tristă figură, a căru ambițiune nu suferă pe numele său pentru miserabile 200 de corone macula, că în școlă și a căștigat odată merite pentru lăptirea limbei și a culturai maghiare; în pătulu lui bate gloria tradițiunilor lui Traianu și cu îngămfare dăscălescă respinge premiulu forțat asupra lu și protesteză în contra intențiunilor acăstui premiu. De ce să și lucre și să asude în școlă pentru probleme naționale și să părăsescă pentru miserabile 200 cor. plăia de aură a rabelor ruscă? Ilu asemăna mai departe cu Herostratu și se provăcă la ceea ce facu Rușii cu Germanii dela marea de ost și cu Polonii, ce faoe Prusia în Alsația și în Posen, ăr noi — dăcă „P. N." — îi lasăm pe Români să-și desvölte cultura, le dăm autonomiă pe terenulu bisericescu și școlasticu, au libertatea presei și a adunării, sunt egali cu noi înainte legii, în vreme ce rassa maghiară alcătuitore de stat, nu și-a rezervată nici unu dreptu său privilegiu. — Nu se potă desbăra foile șoviniste de a se provoca totu la țări streine, ale căror relațiuni nu se potrivesc de locu cu ale năstre. Dăcă mai rușinos este a suspiționa cu rublele ruscă, ca și cum numai ei ăr fi în stare a se însufleți pentru națiunea lor fără ca să fiă plătiți.

În 25 Aug s'au terminat în camera comunelor din Londra desbaterile asupra bilului home rule. Desbaterile s'au terminat la 11 ore noptea. La votare guvernulu a avut o majoritate de 34 voturi. A treia cetire se va face astăzi. În curăndu va ajunge acăstu proiect și în camera lordilor, prima cetire va dura o zi, ăr a doua cetire va dura patru zile. Ca primul în luptă contra acăstui proiect va păși ducele de Devonshire. Din Londra se telegrafeză cu privire la acăsta următoarele: Pe basa unei înțelegeri între lord Salisbury și reprezentanții guvernului va ajunge proiectulu home-rule în camera lordilor în 4 Septembrie în prima cetire. Desbaterea în a doua cetire se va începe în 5 Septembrie și în 8 Septembrie se va termina. — Ducele de Devonshire ținu în 24 Augustu în Orlay o vorbire cătră o adunare unionistă, în care dăse, că prima sa problemă va fi ca să propună în camera lordilor respingerea bilului home-rule. Acăstu proiect, dăcă dănsulu, este rău, și că idea și dispozițiunile fundamentale ale acăstui bilu nu sunt aprobate de majoritatea poporului britanu. Camera lordilor va cere, ca bilulu home-rule să fiă supus încă-odată judecării imparțiale a poporului britanicu.

Amă anunțat acum căte va săptemăni, că Emilio Castellar, marele bărbat de stat al Spaniei, s'a retras de pe arena politică. Dănsulu publică acum o scrisore datată din San Sebastian, în care și motivează în modul următor acăsta hotărâre a sa: Sub monarhiă a merge cu guvernulu ilu opresce onorea sa, a face pași pentru republică, lu împiedecă iubirea sa de patriă. Acăsta formă de guvernamentu, sub care socialismulu și regionalismulu și-a aflat cea mai bună dezvoltare a sa, ăr promove numai carismulu. Republica, pe care o voescă elu, e atătu de conservativă și are atătea puncte de atingere cu întocmirile monarchice, încătu monarchiștii nu o voescă pentru că este o republică și republicanii o resping, fiind-că sēmăna cu unu regat. Sub acăste împrejurări trebuie să reună elu la o lucrare în presă și în parlament. Elu va scrie pentru reviste și diare, cari doresc colaborarea sa, dăcă conducătoru de partidă, deputat, președinte alu corpurilor legislative său cap alu statului, ca până ac m, nu mai pöte fi.

SCRIRILE ZILEI.

— 19 (31) Augustu.

Gimnasiulu din Beiușiu nu se deschide la 1 Septembrie. În privința acăsta asăru tărqu amă primitu dela direcțiunea gimnasiului următoarea telegramă: „Comisiunea comitatensă de epidemia din cauza cholerei a interđis deschiderea gimnasiului din Beiușiu până la alte dispozițiuni. Despre deschidere, părinții se vor avisa la timpul său pe cale jurnalistică."

—x—

V. Lucaciu în Budapesta. Din Budapesta li-se telegrafiază foilor ungueresi din Clușiu, că d-lu Vasiliu Lucaciu, care din cauza bôlei sale de ochi fū liberat din închisore dela Sătmăru pentru a-și vede de sănătate, a sosit alaltă eri în Budapesta, unde la prescrierile medicilor va avé să petrecă timp de trei săptemăni în spital. După acăstea se va reîntore ărăși în închisore pentru a-și implini restulu oșindei sale.

—x—

Succesele Românilor în străinătate. Sub acăstu titlu cetim în „Romănu" următoarele: D-nii Al. Macedonsky și Cinc. Pavelescu, autorii piesei „Saul" care în stagiunea acăsta va veni pe scena primului nostru teatru, au avut nimerita ideă de-a traduce în limba franceză și în versuri primele două acte din piesa lor. Din acăste două acte au trimes oăte unu esemplar la publiciștii cei mai mari din Paris, ca Victorien Sardou, Francisque Sarcey, Aurelien Scholl, Alexandre Dumas, Zola, Silvestre, etc. etc. Apröpe fiă-care din acăști autori dramatici, după ce au cetit primele două acte, le-a adresat părerile lor asupra începutului piesei. Maestrulu criticei franceze, bėtrănu

„Nu potă să i spună! Acăsta a fost prima mișcare. Nu, nu, trebuia să o țină în nesciință! Cu atătu mai mult, de ore ce chiar ea e causă esternă a nenorocirei.

În capulu său circulau felu de felu de supterfugii.

„Tatalu d-le, d-șoră Ella", începă elu, „în absența sa mi-a incredințat conducerea afacerilor sale. Și acăsta va dura mai multu decâtu prevăduse dănsulu."

Cu ce temere ilu privea ea. Ah — era peste puțină, ca să se-i bage cuțitul în inimă!

„O, te rog — spunem, d-le doctoru", esclamă ea.

Și elu află unu romanu lungu, complicat, alu căru erou era Wilhelm Bolten. Tatalu ei s'a angariat la o întreprindere mare din străinătate, nu numai cu o parte considerabilă a averi sale, ci și cu onorea sa. Mai speră să descurce lucrurile, să le aducă la unu bun sfârșit. Dăcă pentru acăsta era de lipsă, ca în persoană să supravegheze afacerea.

Ea îi cređu, dăcă cu o orecare trăgnare. „Este adevărat?" întrebă ea, „e adevăratu totulu, d-le doctoru?"

„Pentru ce te îndoesci, d-șoră", respunse elu. „Vei rămâne până atunoi aici în acăsta regiune încântătoare, la rudenii, cari de sigură că te vedă bine."

„Rămăi bucurosă aici", dăse ea, „dăcă oătu va dura?"

„Acăsta încă nu se pöte soi cu siguranță, d-șoră — să presupunem: trei, patru săptemăni, ori pöte fi și mai multu."

„Ce seriosu le spui acăstea! Și cu ce tristeță mă privești —"

„Tristă? Eu?" Și elu se încercă să zimbescă. „Acăsta pöte să fiă numai, fiind-că eu mă gândesc, că multă vreme nu voiu mai avé ocaziune să te vedă."

O roșetă drăgăleșă se ivi pe față tinerei fete. „O, nu trebuie să lucră în continuu. D-ta n'ai familiă", glumi ea, „poți să-ți ceri concediu ca să mă visitezi, d-le doctoru. —"

Dăcă fiind-că elu era totu trist, ea ilu întrebă plină de tēmă: „Mi-ai spus adevărul?"

Elu făcu unu semn afirmativu.

„Te rog, d-le doctoru, dă-mi cuvântulu de onore."

Și elu își dede cuvântulu. O, dăcă ăr

fi cerut, ăr fi și jurat! Unu sperjur! Dăcă — ce era să facă?

Cuvântulu său o liniști și ea se învăseli....

„Închipuesce-ți, d-le doctoru, astăzi dansăm în șura mătușei! Va fi ceva rusticu, dăcă plăcutu!"

Elu ărăși deveni trist. Tatalu ei în temniță, dincolo de frontieră, de unde nu mai pöte veni cineva în societatea omenilor cinstiți! Tatalu unu espulsat și ea — juca aici!

Trebuia ore elu să tacă? Trebuia să concedă acăsta?

Trebuie să-și dea o indicațiune, cătu de mioă. Dăcă elu deja în mintea sa vedea cum ea privece plină de temere, cum ochii ei se implu de lacrimi.

Nu, nu trebuia!

Ea ilu privi cu un zimbet încântător. „Eată, vine musica! D-ta joacă cu mine, nu e așa, d-le doctoru?"

„Da, domnișoră Ella, da joacă cu bucuriă," murmură elu.

(Va urma.)

Sarcey, după ce felicită pe autori, le dă ca încheiere „că piesa lor ar putea fi jucată și pe scena Comediei franceze”. Sardou după acele două consilii în privința pieselor așa dăse „biblioa”, speră în un succes desăvârșit. Silvestre n'are cuvinte de laude pentru frumusețea versurilor; ceilalți n'au răspuns până acuma încă. D-nii Macedonsky și Pavelescu au intrat în tratative cu mai mulți compozitori francezi pentru transformarea piesei în operă. După câtă putem să știm, probabil, că Saëus, autorul genialei opere *Samson și Dalila*, va lua sarcina, de-a face partitura la această piesă a autorilor români.

-x-

Imnă hoherescă? „Egyetertés” dela 29 Augustă publică următoarea notiță: „*Gott erhalte in lăcașul lui Dumnezu!* Fiă-care Maghiară simte, că această sună ca și o înjurătură. Primatele Simor a părăsit odată ostentativă biserica de garnisonă din Buda, pentrucă la serviciul divină musica militară a cântat acestă imnă, dăr Simor a murit și de-atunci acestă imnă hoherescă (bako-himnusz) resună neimpedecată în toate bisericile din țară. S'a aflată er' ună preotă pușlavă, care spre ofensarea publicului maghiară a lăsat să se cânte cu textul scris în limba *Mudonyilor* și a peregrinilor dela Kiowia aria aceea, la a căreia cântecul *Valachii din Zlatna* omorau femeile și copiii eroilor libertății maghiare, acea aria, cu care trădătorii au primit la granița patriei invasiunea rusescă și sugetorii de sânge au arangiat măcelul pe Gogota din Aradu. În *Szepes-Ofulu* s'a întemplată — după *Egypt* — această crimă la ziua natală a Majestații Sale, Maghiarii prezenți au părăsit biserica și s'au dus la sinagoga ovrăescă, unde s'au mângaiat la audia unei rugăciuni maghiare, rostite de „patrioticul rabinu”... Comentarii nu mai trebuie.

-x-

Despre turburările dela Micoșiu, se scrie diarului „*Köszösvár*” următoarele cu data de 29 Augustă: Solgăbirul Damokos se duse cu 2 gendarmi în comuna Micoșiu, pentru ca să reconstruiescă spitalul pentru coleră demolată. Românii însă, cari erau în credința rătaoită, că ridicarea barăciilor pentru coleră stă în legătură cu măsurile ce le iau autoritățile ungurești în contra romanismului, și întăriți în această credință de preotul lor Crisianu, se împotrivară dispozițiilor autorității. O parte dintre Români, care tocmai eșea din biserică, se înarmă repede cu diferite lucruri și navali asupra solgăbirului și gendarmilor strigându, că baraca numai pentru aceea o fac, pentru ca Românii să fiă omorâți în ea. Deoarece solgăbirul vădă, că nu pôte îmblăndi masa iritată, și oădându și petrii, retră pe jos din sat, împreună cu însoțitorii săi, lăsându-și trăsura acolo. Intr'ună raportă către procuratura reg. declară solgăbirul, că Românii au fostă ațiați de preotul lor, deoarece înaintea serviciului divin în sat n'a fostă așa mare neliniște. El se rogă totu de-odată, ca să se dispună arestarea preotului. În ziua următoare, 28 Augustă, se duse ună sublocotenentă de gendarmeria cu 18 gendarmi în sat, pentru ca să aresteze pe turburătorii. Totu de-odată apăr și fișpanul contele Géza Bethlen în sat, pentru ca să domolească agitațiunea.

-x-

Probe de stilu din presa maghiară. Căsim în „*Erdélyi Hiradó*” dela 30 Augustă următoarele: „Foiă platită din Oradea-mare cu numele „*Szabadság*” are de redactoru responsabil pe o persoană cu numele Răcz Mihály, care judecându din faptele lui, nu numai că e potronu și obraznicu, dăr și stupidu. Răcz Mihály e unul dintre acei cavaleri de obiela, cari au însoțat asandul din Oradea-mare și care și mânoă plina atăcându onora femeilor, cari nu potă apăra. Pentru această orimă foiă îndată a dată peste degete acestui mișel potronu, care poartă numele de Răcz Mihály în foii sale obscure, pe care negreă de tipărită o numesc „*Szabadság*”. În articolul nostru am spus, că Răcz Mihály și Comp. sunt farisei lași, mincinoși obraznici și că în veduici, să se lovească cu beta din

mâna lor condeindu de diaristu. Și Răcz Mihály la tôte acestea n'are altă răspuns, decât, că în numărul de Marți alți foii sale și scote limba sa murdară cătră noi. Să-i fie pe gustu mișelului potronu! — Nicu la acesta nu mai trebuie comentaru!

-x-

Când căldurile suntă mari diarității scriu felu de felu de lucruri posibile și imposibile. În acestă sezonă caniculară credem, că s'a zămislit și scirea senzațională, pe care o cetim în „*Revue d'Orient*”, care la rândul său a lăst' din „*Diplomatikos Mnimon*” (memorialu diplomaticu) din Atena. Nu e vorbă nicu de mai multe nicu de mai puțin, decât de aceea, că „politica cea forte dinastică a d-lui Rațiu e bine vădută în Viena, unde se dăce, că s'ar fi concepută proiectul de a ceda Transilvania la România sub condițiunea, ca cabinetul din Bucuresc să arangieze în Macedonia o mișcare română cu scopu de a prepara o ocupațiune austriacă. Apoi de, Elenii suntă cunoscuți deja de pe vremea Pithyei ca bunii diplomați și au rămasă cretincoși acestui renume pău în ziua de astăzi. Unu lucru, pe care l'au dovedit când cu ramperea relațiilor diplomatice cu România și-lu dovedesă și acuma, când ceteșcu din stele lucruri, despre cari încă ni-meu n'a visat.

-x-

„La o parte cu toleranța!” Deputatul Kossuthist, Polony și-a ținută Dumineca trecută darea de sémă în H. Jdu-Szoboszló. La banchetă a vorbită mai pe lungu despre cestiunea naționalităților. Scotem din multele bazaconii următoarele: „E timpul suprem să rupem și politica toleranței (???) fatale, în validitatea urgentă a apărării proprie trebuie să sgrumăm în embrion și tôte mijlocele puterii de stat, de cari dispunem propaganda aceea, din care și trage sucul de viață tradura de patriă”.

-x-

Căldura este de nesuferită în Englitera; acum zidarii nu mai vor să lucreze, muncitorii dela câmpu, au părăsit lucrul. Tăturora le este tēmă de insolație. Suntă forte număröse oasurile de bolă din cauza căldurei.

-x-

Recolta vinului în Franca, este de desăvârșire excepțională de bună. Proprietarii de vii, au făcută apelul la guvernă ca să pôtă aduce din afară lucrători, cari cunoscu meșteșugul vinului, de ore ce a cei din localitate nu potă pritoci.

-x-

O manifestație sângerôsă. O mulțime de morți și răniți. În 28 Augustă a fostă la St. Sebastiau o manifestație sângerôsă dinaintea casei unde șede d-lu Sagasta, primu-ministru al Spaniei. Pe piața publică musica a refusat să cânte imnul bascu cerut de populațiune și de-odată au izbucnit strigătele de „*Trăiescă Feurosă*”. Să mără Sagasta”. Unu mare tumult s'a produs. Guvernatoru civilu, ce se ducea la d-lu Sagasta, a fostă urmărită cu lovituri de pietri. Trupa a trasă asupra mulțimei. Suntă 30 răniți și mai mulți uciți. 5 agenți și câți-va soldați au fostă răniți.

-x-

Regina Natalia a Serbiei, mama regelui Alexandru, era aprăpe să fiă călcată de o locomotivă în gara Budapesta. După ce primi o deputație de femei, cari veniseră să o complimenteze, regina voi să se duca la sala de asteptare și trecu peste șine. Unu bietu lucrătoru putu să apuce pe regină de mână și s'o arunce alături cu șinele.

-x-

Spioni franceși arestați. Din Berlinu se anunță cu data de 29 Augustă: În Kiel au fostă arestați doi Franceși, la cari s'au aflată desemnările fortificațiilor dela Wilhelmshafen, Helgoland și Kiel.

-x-

La înmormântarea ducelui de Coburg, M. S. regele României a fostă reprezentată prin generalul Barozzi, șeful casei militare.

-x-

Reuniunea „Crucea roșă”. Pe basa propunerei motivate în ședința comitetului și-

nută în 29 Augustă a. c. sub presiulă Ilustr. Sale D-lui comite suprem s'a decis, că în folosul reuniunii în decursul lunilor Septemvre și Octomvre să se arangieze 3 conferențe și ună bală. Pentru observarea caracterului internațional al reuniunii conferențele se vor țină alternativ în limba maghiară, germană și română. Obiectul primei conferențe, care o va ține în loc încă nedesignat, preotul ev. Franciscu Obert este „*simfulu naționalu*”. Ca programul să fiă mai variat, comitetul va provoca pe unii membri activi ai reuniunilor de cântări din locu, ca să-și pună în serviciul reuniunii „Crucea Roșă” puterile lor adese-ori probate și să conlucre la scopul nobilă ce-lu urmărește această reuniune, prin predarea de piese musicale și de cântări. Programul specialu se va da la timpul său.

-x-

Concertu. Atragem încă odată atențiunea publicului asupra concertului ce-lu va da musica orășenescă astăzi sêra la 7 ore și jum., în grădina hotelului „*Pomul verde*”.

-x-

În circulu Wollner interesul publicului se îndreptă de câte-va zile mai ales asupra atletilor, cari la finea producțiunii se dau la luptă unul cu altul. Asără am avută rara privesc de-a vedé două părechii de luptători: pe d-lu Wiedermann dela Viena în luptă cu unu atletu alu cărui nume ni-a scăpat. Wiedermann a rămasă învingătoru. Lupta între atletul *Dietrich* și *Osmann* a rămasă nedecisă. Eri învinsă Osmann și de i va succede să mai pună odată pe Dietrich la pământ — va câștigă premiul de 600 corone. Astăzi vor continua.

Literatură.

În tipografia diecesană din Gherla a apărut: „*Indreptaru pentru cutare citorii*”, pentru de a afla cu ușurință ordine citorii din St. Scriptură în cărțile nostre rituale,” de *Vasiliu Budescu*, parochu gr. cat. în Ciulesc, diecesa Oradiei-mari. Form. 4° de 24 pag. Prețulu 40 or. A se adresa la autoru în Ciulesc (Csujafalva, p. u. Hagymádfalva, comit. Bihorului). Acestă indreptaru privesc cestiuni esclusive rituale și prin urmare pôte fi de folosul clerului nostru de ambele confesiuni.

*

În tipografia A. Mureșianu din Brașovă a apărut „*Arta de a trăi*,” de Stugau (August von Schmidt). Traducere liberă de *Ieronim G. Barițiu*. Formatu esteticu, tiparu curat. Mărimea 203 pag. Prețulu 50 or. sau 1 corună. Traducătorul și-a dedicat opul în memoria iubitoru săi părinți *George Barițiu* și *Maria Barițiu* născ. *Velisaru*. — Cetitorilor nostri le este cunoscută valoarea recontestabilă a acestui op, în care pentru tôte împrejurările vieții găsim o puternică și convingătoare povățuire, ună indreptaru sigur în calea spre virtute și o încurajare puternică în luptele vieții. Recomandăm această carte familiilor românesc, cari vor găsi în ea bogată omoră de învățături morale și consolățiuni. Se află de vânzare, în librăria N. I. Ciurcu, Brașov.

NECROLOGU. Corpul profesoralu dela școlele medii Române gr. or. din Brașovă, anunță cu durere pierderea ireparabilă suferită prin mutarea la cele eterne a iubitoru colegu *Artemie Feneșeanu*, profesorul la școla comercială și reală, care în urma unei grele suferințe și-a dat nobilită și sufletu în mâinile creatorului ați la 8 ore sêra, în anul alu 46-a alu vieții și alu 19 a alu funcționării sale ca profesorul la aceste institute.

Înmormântarea rămășițelor pământesci se va face Joi în 19 (31) Augustă a. c. la 3 ore p. m. în cimiterul bisericei St. Nicolae din Prundu, ăra conductul funebru va pleca din edificiu școlei comerciale, str. Prundului Nr. 1541.

Despre această duroră pierdere înconștientă pe toți amici și cunoscuți:

CORPUL PROFESORALU
dela școlele medii române gr. or.

Fiă-i țărina ușoră și memoria binecuvântată.

DIVERSE.

Arta de a trăi 1000 de ani. Doctorul Javal s'a îndeletnicit cu o anchetă asupra artei de a trăi o sută de ani. Ast-fel, el a adresat unu micu cestionaru tuturor centenarilor cunoscuți, întrebându-i asupra feliului lor de a vieți. D-rul Javal a primită vr'o 50 de răspunsuri, cari se potă resuma ast-fel: Nutrimentu simplu și abundant; alimentație vegetală, adecă compusă mai multă din legume. Cea mai mare parte din centenari n'au întrebuințat mai de loc rachiu; din potrivă, mulți dintre ei beau vin la masă. Vestminte calde și nu fumază. Lucru curios? mulți din acești bătrani iubesc dulceturile și mai ales zaharul. În fine interesată declară umanin, că ei au evitată cu îngrijire emoțiunile de ori-ce fel.

*

Siamezii au bombardat Parisul. Se dăce ore, că mai înainte ca tunurile franceze să fiă amenințat cu bombardarea Bancocului și palaturile regelni din Siam, tunurile Siameze au bombardat Parisul? Nu, de sigur că nu. În 1684, regele Siamei, trimisese la Ludovic alu XIV-lea o ambasadă, alu cărei fastu a rămas celebru. Marele rege a primită cu strălucire care i se ouinea și primi darurile, carei le trimitea tinărul său văr. Printre-ele figurau două micu tunuri încrustate cu argintu, cari fură puse la Garde-Meuble, și care ocupa atunci, în piața Ludovic alu XV-lea, localurile unde se află actualmente ministerul de marină. La 14 Iulie 1792, poporul înainte de a năvăli asupra Bastiliei, jefu garde-Meuble. Puse mâna pe cele două tunuri siameze, și cu ele sparseră porțile celebrei închisori de stat. Acestă amintire, pôte indulci decu tristetea M. Sale Calacounorn.

*

Deități chineze. Se știe, că în S. Francisco (California) este o colonie chinezescă, care ocupă unu cartier întreg. De câte-va zile familia Wong din acelu cartier, dă nisce serbări splendide însoțite cu fozuri de artificii și musică. Causa este, că se serbeză aniversarea născerei unei puternice deite eșită din familia Wong și chinezii au dată festivități în onora ei. Numele deitei este Kwan Ym. Familiile cele mai puternice dintre colonia chinezescă sunt Lee, Wong, Chan și Haws. Fiă-care din acestea are în ceru o ființă supremă, de obicei vre-unu membru sanctificat. Familia Wong are vre-o 10.000 de membri la S. Francisco. Ei, după cum în tot-deuna se obișnuiesc în ast-fel de oasii, au făcută o colectă, — care a dată 5000 de scude, (5000 de fr.) — și cu o ast-fel de sumă s'a arangiat ună banchetă, la care toți cei din familia Wong aveau drept să participe în modu frățescu și gratis. Istoria deitei Kwan Ym este forte simplă și cu unu caracter creștinesc. Ecă-o: Kwan Ym n'a voită nicu odată să se mărite. Tatăl ei, care era împărat, de mai multe-ori voi să o mărite, dăr vecinic ea refuză; Kwan Ym, când era întrebată de ce nu voesc să i-a un bărbat, răspundea, că într'o qi preumblându-se prin grădină, observă un bobocel de trandafir, care închidea în petatele sale câte-va picături de rouă. Bobocelul era de tôte frumusețea. Elă când înflori, atunci sorele fură picăturile de rouă și vântul i fură miosul lui îmbătător. Frumusețea lui dispără cu totul și petatele sale se încrețiră. Așa se întâmplă și cu femeile și de aceea ea voi să rămână bobocel. Tatăl ei așindă acestea se infuriă și o închise în timp de mai mulți ani într'o mănăstire. Ea se dedică rugăciunilor și când crudul ei tată se îndușă, ea eși și trăi restul vieții printre sarați ajutându-i. Când ea mulțărăcii recunoscutori o făcără deite. La sfirșitul serbarilor se are o listă a acoloru cari contribuieră cu obolul lor la faceerea banchetului, căci există printre ei credința, că numele lor se înalță la ceru odată cu fumul și casierul cerului înregistrează oferta.

Proprietaru: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactoru responsabil: Gregoriu Măioru.

Cursul la bursa din Viena.

Din 30 August 1893.

Table with exchange rates for various currencies and commodities like gold, silver, and wheat.

Table with exchange rates for Austrian credit, Galben imper., Napoleonori, etc.

Cursul pieței Brașov.

Din 31 August 1893.

Table with market rates for Banenote rom., Argint român., Napoleon-d'or, etc.

Advertisement for INSTITUTUL DE CREDITU SI DE ECONOMII 'ALBINA' FILIALA BRAȘOVU, detailing financial services and interest rates.

MARIAZELLER, Picăturile de stomachă

cară au efectă escelentă în contra tuturor bôlelor de stomachă, sunt un medicamentă neapărată de lipsă pentru orî-ce casă.

Semnele din care se cunosc bôlele de stomachă sunt: lipsa de apetiț, slăbiciunea stomachului, respirațiune cu mirosu greu, umfare (vânturi), răgăiată acru, colică, catară de stomac, producere esesivă de flegmă, gâlbîn re, greață și vomare, căreia la stomachă, constipațiune seu incuare.

Mersul trenurilor.

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabilă din 1 Maiu 1893.

Large railway schedule table with columns for routes (Budapesta-Predeală, Predeală-Budapesta, etc.) and train times.

Nota: Numerii încadrați cu linii grôse însemnăză orele de nôpte.